

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre . . . 2—
Fél évre 4—
Egész évre . . . K 8—

Egyes szám ára 8 fill.
Egy óra . . . 70

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Köz- és magángazdaságunk szelleme.

Három évvel ezelőtt egy német tanár beutazta a világot. Észak-Amerikán át Japánba, Kinába, Indiába indult, majd Egyiptomon át visszatért honába. Ez a tudós, aki elég ésszel és tudással bírt arra, hogy a dolgok mélyébe hatolhasson s azokat kellően megismerhesse, később leírta élményeit s kis füzetben „Wilbrandt Róbert, mint nemzetgazdász a föld körül“ cím alatt ki is adta. Aki a Kelet embereit az európaival igazságosan összehasonlítja, mindenesetre annak tudatára jön, hogy az európai nagyon is beteges. A Kelet emberei a legegyszerűbb viszonyok között szegényesen éltek, a legprimitívabb gazdasági törvények között. De mind e szegénységből és szerénységből kitükröződött nemes lelke, melynek nincsenek nagy igényei s alig teljesíthető kívánságai s e meglegedettségében gazdagnak érzi magát; mely kerüli a tulságos elfoglaltságot s először a természeti javak higgadt s meggondolt használatát célozza. Ez az emberi lélek, amely az egyszerűséget keresve a benső meglegedettségben találja legfőbb boldogságát. A nyugatról jövő embernél ép

ellenkező irányu s hatásu kép mutatkozik. Olyanféle a benyomása, mintha lelkét áruba bocsátaná a külsőségekért. Vad hajsza nyilvánul meg mindenféle világi javak és élvezetek után. Mindenholt a gazdálkodás nagyszerű produktumait, a javak előállításának s kicserélésének páratlan technikáját látjuk, végtelenül finomított és kellemessé tett életet élünk; de lelkünket észre sem vesszük, lenyűgöztetjük az anyagiaktól s így elvesztjük legértékesebb kincsünket, mindünket. Pénz és mindig csak pénz az európai ember végcélja, hogy ezzel azután megszerezze mindazt, amit szeszélye és élvezetvágya kíván. Tér és idő tekintetében meghódítják a világot, gazdagság után futnak s közben elvesztik belső nyugalmukat. Átlépik a valódi egyéni szükségletek határát, ami azután beteges képelt szükségletek után való igyekvést kelt bennük s megteremti a fényes nyomort. Aki ezeket megfigyeli és meggondolja, az könnyen megérti Kína idősebb íróit, kik titkos konventikulumaikon sirtak az európai műveltség terjedésén; hisz ezzel annyi finom érték, szépség vesz ki a lélekből.

A világháboruban Európa betegsége borzasztó módon tört elő és terjedt tovább. Egyik okozójául ott lappangott

a fejedelmi gyilkosság, faji gondolat és riválitás. De mélyebbre hatolva ott látjuk Európa újabb gazdasági életének démonjait: az önzőséget, az individualizmust, (egyéniséget) a telhetetlen szerzési vágyat, a londoni City világoralmi álmát, a párizsi pénzvilág nyereszkedési célját és egyes „Mammomarkák“ sohasem kielégíthető uralmi aspirációit.

A világháboruban sok idealizmus, nagy áldozatkészség és egyetértés mutatkozott biztató jelül, hogy nem egész Európa beteg. S ezek az idealisták, akik ártatlanok e borzalmak s pusztítások földelésében, ezek a világháboru után fogják először is szükségét érezni annak, hogy a szükségszerűen katasztrófához vezető áldatlan elveket és irányzatokat le kell küzdeni. S ők tudják, hogy ehhez nem szükséges, hogy a Konfucius és Laotsetől nevelt keletázsiai népektől tanuljunk, hanem elégséges lesz, ha az előbbi európai gazdasági életnek a kereszténységtől alkotott és nevelt szellemét, a meglegedettség, a szolidaritás, az anyagi alárendeltség szellemét fölújítjuk.

K.: M. N.

Oroszországi levél*)

Írta: Mujzer Béla.

— Az „Új Élet“ eredeti tárcája. —

Jekaterinburg, 1908. szept. 2.

Kedves Néném!

Tíz napig tartó utazás után végre ma reggel megérkeztem Észak-Oroszország ebbe a világtól eldugott városába, Jekaterinburgba.

Első dolgom, hogy kedves Nénémnek írjak. Nem is tudom, hol kezdjem leveletem, annyira kuszáltak a gondolataim. Fáradt és az álmoságtól kimerült vagyok. Szédülök és rosszullet fog el; de ezek dacára sem teszek le arról az ígéretemről, hogy kedves Nénémre szerencsés megérkezésemről rögtön ne értesítem.

Boldogan tudatom tehát kedves Néném, hogy minden különösebb veszély nélkül jutottam el a szent Oroszország földjén ide, ahol most vagyok.

Az állomáson Tatjana és Konstantin vártak.

Képzelteti leirhatatlan örömet kedves Néném.

A szeretetteljes fogadtatás, a régvárt viszontlátás boldog perceiben oly gyönyörrel ragadták meg egész lelki valómat, hogy ennél szebbet át sem élhettem volna édes hazámtól távol itt ebben az országban, ahol mindenkinek a cár parancsol.

*) Mutatvány a szerző „Oroszországi levelek“ cím alatt sajtó alá kerülő művéből.

Ugy érzem, hogy sok szépben és jóban lesz részem az én kedves rokonságomnál. Mióta Péterváron feladott sürgönyömet megkapták, egyebet sem tettem, csak az én fogadásomra készültem.

Most itt vagyok az ő szerető körükben és jelenlétükben írom ezt a levelet.

Nem is gondolja kedves Néném, mennyire szeretnek ők engemet. Egy pillanatra sem hagynak magamra és úgy vigyáznak reám, hogy ki sem mondhatom.

A szalon mellett külön szobát rendeztek be számomra. Valóságos kis menyország ez a hely. Igazi eldorádója a pazar fényűzésnek, mely itt Oroszországban a jómóduaknál elengedhetetlen.

Megérkezésem után egy órával vezettek be ebbe a szobába.

Tatjana, Konstantin és a kedves Néné egész szeretetüket és kedvességüket halmozták itt össze a legértékesebb butorokban és antik régiségekben.

Mikor először beléptem a szobába, azt hittem muzeumban, vagy egy templomban vagyok. A csodálkozástól tágra nyitlak szemem s amit azelőtt sohasem láttam, itt egyszerre látnom kellett.

A falakat bordó bársony kárpit borítja, melyen remek festmények díszlenek. Régi mesterek munkái sorakoznak egymás mellett. Mintha csak a nagy szellemek ide volnának száműzve ebbe a szobába. De van itt még más értékes kép is, kedves Néném. Híres orosz festők világhíres alkotásai sem hiányzanak. Verescsagin csata-

képei szép számmal vannak képviselve a hosszú és széles falkárpiton és úgy függenek, mintha tárlatra volnának kiállítva a párisi Louvre termeiben.

A mennyezet egy hatalmas perzsa szőnyeg dus aranyhimzéssel. Széltében és hosszában színes gyöngy virágfüzérék szegélye csüng le róla és girlandszerűen csipkézi ki a kárpit sima, táblás széleit.

Az égszínké perzsa közepéből mozaikbetétes velencei csillár szórja esténként a varázslatos fényt.

Sem falat, sem parkettet nem látok a szobában. Szőnyeg borít mindent. Az erdő mohás pázsitja itt bársonyból és selyemből áll. A természet összes színei pompáznak itt. Hihetetlen, hogy mindaz, ami itt van, a földből és a természet öleről került volna ide.

A mahagoni könyvszekrényt a szoba legszebb darabjai közé sorolom, kedves Néném. Ennek opálos színekbe játszó üvegjei valódi kristályból vannak csiszolva. Az üveglapokon át a világirodalom moiréselyem kötésű könyvei kínálják magukat olvasásra.

A szekrény felett egy kararai márványból faragott vénusz álldogál. Ez a legszebb szimbólum, mely az irodalommal szerelmi idillt sző a szoba csendjében.

Az ablak alatt áll az ébenfából ezüst veretekkel és titkos zárrakkal készült íróasztal. Szürke antilop behuzatán antik íróeszközök foglalják el a helyet. Ezek a világ minden részéből lettek összeválogatva. Egy

Széchenyifalva.

A kárpáti vihar nagy zivatarjában, mikor előzőnlötte az orosz horda mindent elpusztító, romboló árja a fenyvesek-tölgyesek ölében rejlő magyar falvakat, sok család maradt hajléktalanul és lett földönfutóvá. Menekült, ki menekülhetett. Sokan otthagyták a családi hajlékot, a megszokott otthont, a barátságos fészket. Csata lett völgy, domb, halom; az erdő, a mező egyaránt. Mi sem védte az elhagyott falvakat, a lakatlan községeket, melyek útjába estek az orosz horda martalóc csapatainak, sőt ott, épen ott vagy azok körül viharozta ki legjobban magát a zivatar mindent elsöprő dühe ugyannyira, hogy alig maradt itt-ott egy-egy ház avagy fal sértetlenül. S azután, hogy visszahőmpölygött, hogy visszagyűrűtük saját hazájába, saját hajlékai tájaira az ellent, temetői csöndülte meg a csatateret. A mező földje felturva, letiporva, az erdő kiirtva, a szálfák keresztül-kasul döntögetve, maradtak a keskeny sziklaágyban megdagadt folyó piszkos, véres, ragadó hullámai fölött. Lassan, félve, bizonytalan sejtésekkel, bánatosan szomorú érzésekkel, el-elcsukló felsírásokkal kereste fel egyik-másik az elhagyott otthonát, hajlékát. S mi maradt belőle?

Egy-egy égbemeredő, boszuért kiáltó füstös kémény, szétrombolt falak, kötörmelékek, darabokra zúzott, szerte-szétszórt butoroncok és vonító kutyák a felpörkölt falvak üszkén. Mindmegannyi szívetfacsaró tanujeli az odáig érő vihar romboló erejének. Mint valami páncélfal tartották fel saját pusztulásukkal bár az ellent, a távolabb eső községek, városok oltalmára, melyek éltek a maguk csendes életét minden nagyobb megázkództatás nélkül. Odaadták az életüket, a hajlékukat a magyar nemzetért, földönfutókká lettek értünk. S ezt a nemes, igaz nagy cselekedetet, magasztos önfeláldozást akarja a magyar nemzet meghálálni akkor, midőn a jótékony magyar kéz új életet akar támasztani, új hajlékokat akar emelni a régi helyén.

A jótékony, az adakozás lelke bekopogtat a szerény konyhába s a fényes palotákba egyaránt, mindenütt szíves fogadtatásra talál ugyannyira, hogy édes-örömet nyílik meg a tulipántos ládafia, fillért rejtegető

kicsi zuga és az ezresektől duzzadó borszerű.

Gyönyörű példáját adta többek között áldozatkészségének a Széchenyi-család is, amely méltó akar lenni nagy elődjéhez, a legnagyobb magyarhoz, ki annak idején egy évi jövedelmét, körülbelül 60.000 forintot, juttatott a haza oltárára, így most u ódai egy falut, a Széchenyi falvát építik fel a Kárpátokban. A nemzetség három jeles tagja: Miklós, nagyváradai püspök, Emil és Viktor grófok kezdeményezésére indult meg a mozgalom a családban. A gyűjtés oly eredménnyel folyik, hogy Széchenyifalva méltónak fog bizonyulni a nevezett történelmi családdhoz.

A püspök ur vállalta a templomot, iskolát. A község házában a tanácsteremnek falát Széchenyi István gróf arcképe fogja ékesíteni és az ő szelleme fog a falu népe fölött lengeni. A Széchenyi-nemzetség alkotó ereje közszereplésének örök szimbóluma marad Széchenyifalva a kárpátok vihardulta, bérci övezte koszorúja alatt, mint fönixmadár kelve új életre a nagy háboruban elhamvasztott községek sorában.

S ha ezt a példát követni fogják a többi neves és dicső történelmi családjaink is, akkor egész koszorúja támadna a Kárpátok őrségén a történelmi nevet viselő községeknek, melyek védőbástyái, végvárai lennének édes hazánknak.

Azokban a községekben örök tűz fog égni a magyar nemzet szeretetének, honoráló hűségének érte való áldozatkészségének, amelyekben a jószívű adakozók emléke bevilágít a késő unokák szívébe s lángoló lelkesedésbe hozza azt. Ez a kicsi templom főhászra hívó kicsiny harangja a magyar nemzet örökkévalóságát fogja hirdetni. *G. y.*

Hátralekos előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy hátralekukat kiadóhivatalunk címére (Sopron, Ferenc József-tér) beküldeni szíveskedjenek.

Lakhely változtatás bejelentésekor pedig a régi cím leadását is kérjük.

sereg különféle apró szobor ünnepélyesen emeli a mélységes hatást. A legszebb gondolatok irodhatnak ilyen fejedelmi íróasztalon kedves Néném.

Legközelebb itt fogom írni leveleimet s előre is hiszem, hogy kedves Néném meg lesz elégedve velem.

Még csak egy-két szavam volna erről a szobáról.

Kényelem tekintetében sem lesz itt hiány. Zöld selyem plüssel letakart török ottomán, hintaszék és angol bőr fotelok a kellemes pihenés eszközei.

A szabadabb helyeket filigrán asztalokra helyezett elefántcsont faragványok egészítik ki. A sarokban pálmák és futók zöldelnek japán vázákban rokokó álványokon.

Tompa hangú óra ketyeg az ajtó mellett és bariton hangja egykedvűen veri az órákat, mióta csak ideállították ebbe a szobába.

Az ablak függönyét félrehuzva kívülről hervadás tűnik elém. Nincs lomb. Lehullott már a fákról a levél. Csak üres galyak nyulnak felém, melyeken csillog a dér. Messze a fenyves zöld álma is fehérre változik. Azontul a száraz nádas zörög, amint az Ural szele vihorászva rátör.

Lehet, hogy reggelre fehér hó borítja a határt és a messze tájt.

Bármint legyen is, nekem érdekes itt minden, kedves Néném.

Nem ér bennünk váratlanul a tél sem. A hófehér cserépkályha már ontja a meleget szobámban.

Boldog vagyok, mert mindenki szeret és vannak jó könyveim.

Jól fogom magam érezni kedves Néném. Csak **Maga** hiányzik nekem.

Az uton folyton hazagondoltam és otthon járt a képzeletem a jó, öreg Boszniában.

Ott még a fákon van az érett gyümölcs és a kertekben nyílik a sokféle őszi virág és melegen süt a nap.

Itt foga van már az időnek. Korán sötétedik és későn világosodik.

Olyan szomorúnak látszik ez a vidék. Azt mondják, hogy mindig ilyen szokott lenni addig, míg le nem esik a hó. Ha majd fehér lesz a föld, akkor előkerülnek a csengős szánek és egyszerre megélnékül a város és a környék.

Nehezen várom ezt a pillanatot.

Konstantin ma rendelt vadász fegyvereket Moszkvából.

Világháború.

HÖFER JELENTÉSE:

Hivatalos.

Budapest, szept. 14.

Orosz hadszintér:

Keletgaliciában a helyzet változatlan. Az ellenség ma reggel megtámadta a Strypa melléken levő harcvonulatunkat, de visszavertük.

Az oroszok Wolhíniában is új csapatokat hozva oda, számos helyen támadtak, míg Nowo-Alexanecnél még tart a harc, Dubnónál és a Stubiel szakaszon mindenütt nagy veszteségeivel utasítottuk vissza az ellenséget.

Litvániában küzdő csapataink az ellenséget üldözve Slonintól délre a Griwoda szakaszon túl nyomultak elő.

Olasz hadszintéren

Az utóbbi napok eredménytelen olasz támadásai után tegnap Flitsch és Tolmein vidékén vívott nagyobb harcokban szünet állott be.

Plevánál tüzéségünk meglepő tüzelése az ellenséget több kilométer hosszúságú arcvonalon üzte ki hadállásaiból. Az olaszok menekülés közben súlyos veszteségeket szenvedtek.

A tiroli harcvonalon kisebb ellenséges csapatoknak Popena völgy határhídjánál (Schluderbachtól délre) és a Tonale szakaszon hadállásaink ellen intézett támadási kísérleteit vertük vissza.

(M. S. O.) HÖFER, altábornagy, a vezérkari főnök helyettese

A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, szept. 14.

Nyugati hadszintér:

A nap részben igen élénk tüzéségi tevékenység mellett, egyébként jelentékeny esemény nélkül telt el.

A franciáknak egy gyenge előretörését

Egy hét múlva vigan pufogtatjuk a prémes vadakat.

Majd elfelejtem, hogy a kedves nagybácsi Smetanin tartományi tanácsos kíséretében érkezésem előtt Nizsny-Novgorodba utazott.

A hét végére várjuk őt vissza. Tatjana ép most küld egy sürgönyt utána.

Bocsáson meg kedves Néném, hogy levelemet be kell fejezmem.

Az asztalt megterítették már az ebédlöben és várnak reám jóízű vacsorával. A zamatos tea is ott gőzöl és a kedves néni hívó szavát harmadszor ismétli.

Tehát mennem kell. Isten vele kedves Néném!

Tatjana, Konstantin és a kedves néni szerető rokoni csókjukat küldik és üdvözlök a boszniai ismerősöket; különösen Aluned bégéket és Suljagáékat; na meg a lányokat, Fátimát és Olgát.

Legközelebb többet írok.

Számталanszor ölelem és csókolom kedves Nénémet.

Az otthoniaknak 7000 versznyi távolságból küldöm forró üdvözlétemet.

Vojeslav.

„EMLÉKIRAT” a rokkantügy jelesül: a Magyarorsz. Munkások államosítása ügyében

című 50 oldal terjedelmű rendkívül érdekes röpirat A. HORVÁTH ENDRE pt. főtiszt tollából — megjelent, mely tanulmány intenciója immár országos ügyé vált.

Ára: 30 fill. Vidéki rendeléseknél az összeg előre beküldendő. (Egy példánynál bélyegben.) Kapható: kiadóhivatalunkban, továbbá Máhr Árpád cs. és kir. udv. könyvk., Blum Nathán, Piri Dániel papirkereskedőknél és az összes dohánytőzsdékben.

Sapigneul-Zsiliphay ellen (Reimstől északnyugatra) visszavertük.

Triert, Mörchingent, Chateau-Salinst és Donau-Eschingwent ellenséges repülők bombázták. Donau-Eschingwennél egy személyszállító vonatot géppuskával lőttek. Néhány ember meghalt, néhány megsebesült.

A Trier felett megjelent repu-Salinst és Donau Eschingwent-meringen (Fenschől délnyugatra) mellett lelőttünk.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja:

A Duna és Vilia közötti arcvonalon Wilnától északnyugatra harcok árán tovább haladunk előre. 5200 orosz elfogtunk, 1 ágyút, 17 lőszerkocsit, 13 géppuskát és sok máhát zsákmányoltunk.

Olytától keletre előrehaladt a támadásunk.

Grpdnótól északkeletre a Njemen kanyarulaton üldöző csapataink fele utig jutottak Lidához. Tovább délre a Szcara szakaszhoz közeledünk. A lidai pályaudvarhoz éjjel bombákat dobtunk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja:

Szcara irányában az üldözés tovább folyik. Az ellenséges utóvédöket visszavetettük.

Mackensen tábornagy hadcsoportja:

Az ellenség az üldözést itt sem tudta tartóztatni. Néhány száz orosz elfogtunk.

(M. E. S.) Legfőbb hadvezetőség.

A német tengerészeti vezérkar jelentése

Berlin, szept. 14.

Szeptember 12-én német hidroplánok támadást intéztek a Rigai öbölben orosz tengeri haderők és Riga-Dünamünde ellen. Egy repülőgépünk az öbölben egy ellenséges hidroplán anyahajót vett észre amelyre eredménnyel dobott bombákat. Megállapították, hogy a bombák tüzet okoztak. Egy másik repülőgépünk bombákat vetett egy torpedózúzóra és azt eltalálta. Egy harmadik gépünk az Annenburgi öbölben felfedezett egy hidroplán anyahajót, melyet kétszer eltalált. A negyedik hidroplánunk, amelynek Zerelnél két orosz légi járművel kellett megküzdenie, sikerült egy torpedózúzót megközelíteni és eltalálta. Az ötödik gép Windau előtt két ellenséges, víz alá merült tengeralattjáróra bukkant, melyekre két bombát vetett. Az eredményt megállapítani nem lehetett. Az utolsó légi járművünk végül hatszor eltalálta az orosz tengerészeti torpedónaszádjainak építésére szolgáló dünamünde Muhlgraben hajógyárat, amely kigyulladt.

Egyik légi járművünk a Rigai öbölben egy orosz vitorlással találkozott, melyet elsüllyesztett, miután legénysége előbb megmenekült.

BEHNCKE

a tengerészeti vezérkar főnökének helyettese.

Én a vágyak gyermeke vagyok.

Az anyém az, ami messze van,

Amihez nehéz, tüskés ut vezet.

Szeretem a hegyek meredek ormait

És a hullámozó hatalmas vizeket.

Az anyém mindaz, ami szép,

Az anyém minden, ami élet.

Az én dalom sóhajos ima,

Az én imám epedő ének.

Az anyém az, ami könnyet fakaszt,

Mert én sinni, zokogni akarok...

Az én világom a messze, messze ég...

Én a vágyak gyermeke vagyok.

Somorjai Iván.

Hirek.

Személyi hir. Élő Ferenc kir. ítélőtáblai bíró négy heti szabadságát megkezdte. Ez idő alatt Wiplinger Róbert dr. lovag törvényszéki bíró vezeti a bűnügyi tárgyalásokat.

Kitüntetések. Karstenfeli Pacor József, a 48. cs. és kir. gyalogezred ezredese az ellenség előtt tanúsított sikeres eljárásáért és nemes Kayersheimb Károly 48. cs. és kir. gyalogezredbeli százados az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálataért a hadi-ékitményes III. oszt. katonai érdemkeresztet kapták. — Öfelsége Riha János dr. eszterházi körorvos, a 13. honvédgyalozred népfelkölő orvosát az ellenség előtt tanúsított önfeláldozó munkásságáért az ezüst-érdemkeresztrel tüntette ki a vitézségi érem szalagján.

Kitüntetett tartalékos honvédszászlósok és hadapródok. A 18. honvédgyalozredben az ellenség előtt tanúsított vitézségükért a hadseregfőparancsnokság az 1. oszt. ezüst vitézségi éremmel tüntette ki Kovács Sándor és Eckhardt Mátyás tart. hadapródokat; a 2. oszt. ezüst vitézségi éremmel Rózsás József, Nemes Ernő, Lencz József, Malasits István és Jambrics Ernő tartalékos zászlósokat és Bödi József tart. hadapródot; a bronz vitézségi éremmel Kalmár Pál, Mihalovits János, Pöröcz Károly, Rosenits Frigyes, Tóth János, Petznik Mihály, Biringer József, Meixner Mátyás, Varga Béla és Horváth László tartalékos zászlósokat.

Hősi halál. Wochler Lajos, a 11. huszárezred 18 éves hadnagya a besszarábiai harcokban hősi halált halt. Holttestét Köszegen lakó családja hazahozatta s itthon helyezte örök nyugalomra. — Nagy Mihály németujvári malombérlő a harctéren kapott sebében a tartalékkórházban meghalt.

Eváng. lelkész-avatás. Gyurácz Ferenc a dunántúli evang. egyházkerület szuperintendense vasárnap 9 theologust avatott lelkésszé. Ezek: Bakát István, Egyed Bertalan, Frank Károly, Godina István, Kéri János, Novák Rezső, Schlitt Gyula, Takáts Gellért és Tomka Gusztáv. A német istentiszteletet Pöttschacher István lelkész, a magyart Payr Sándor theol. tanár végezte. A fölvatottak egy része némsókára elfoglalja állomását, egy része pedig folytatja tanulmányait.

Nyugdíjazás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Goda József csepregi róm. kath. kántortanítót 40 évi szolgálat után 3000 K évi nyugdíjjal f. hó 1-től fogva nyugalomba helyezte.

A kitüntetett hős hazatérése. Schügerl Miklós, a győri főgimnázium tanára, tart. hadnagy, Schügerl Gyula, dr. hittanár öccse 8 hónapon át harcolt az északi harctéren, bátor magatartásáért a legfelsőbb királyi elismerésben részesült, utóbb meg az ezüst vitézségi érmet kapta. Április havában Laborc mellett a bal lábán súlyosan megsebesült, úgy hogy amputálni kellett. Hónapokig ápolták Witkowitz morva városban, ahol az ápolók különös gondnal ápolták a fiatal magyar tisztet, míg végre szombaton az itteni vörös kereszt kórházba érkezett, ahol teljes fölépülését várja. Kívánjuk, hogy a rokonszenves, buzgó tanár mielőbb folytathassa katedrai hivatását.

Kérelem az összes Sopronban székelő közhivatalok főnökeihez! A f. évi szept. 10-én kelt 28. számú p. ü. közlönyben jelent meg 14.000/P. M. szám alatt az állami alkalmazottaknak — a tömegcikknek olcsó beszerezhető céljából — adandó fizetési előlegekre vonatkozó törvény. Erre nézve akarjuk a Sopronban állomásozó összes állami hivatalok, nemkülönben a vármegye hivatali főnökeit felkérni, hogy hívják össze azonnal az összes itt szolgálatot teljesítő állami és vármegyei tisztviselőket és sürgősen választanak meg azon szűkkörű bizottságot,

akiknek feladata lenne azonnal olyan cégek, gyárak illetve vállalatokkal érintkezésbe lépni, akik a tisztviselőknek tekintettel a nagybani vásárlásra a legszükségesebb fogyasztási cikkeket, mint pl. liszt, zsír, burgonya, cukor, szén, fa stb. normális áron adnának. Amennyiben így sikerülne az összes állami és megyei tisztviselők s egyéb alkalmazottaknak összetartásával mindent nagy mennyiségben — az előre történő pontos összeírás szerint — bevásárolni, úgy elmondhatnók, hogy van értelme az állam által adandó fizetési előlegek felvételének, ha azonban ez esetben sem sikerülne szoros összetartást, egy szilárd kapcsolatot fűzni a különböző rangú-rendű és kvalificációjú tisztviselők közé, úgy igazán megérdemelnék, hogy az uzsorások szívják ki utolsó csepp vérünket is s nem érdemelnék meg, hogy a nap reánk süsse éltető sugarait!! Mit segít, illetve mit javíthat helyzetünkön a Kormány jó akaratú támogatása azáltal, ha előleget ad, mikor mi azt nem tudjuk kellőképpen kihasználni?? Ma mi felvennénk az előleget, de nem gondoskodunk arról, hogy minden legszükségesebb élelmi cikket, de főként zsírt és lisztet a lehető olcsó normális áron megkapjunk, úgy ez esetben kár magunkat az előlegek felvételével csak rosszabb helyzetbe hozni, ellenben ha a vasutasok és postások összetartását vesszük mintának s a legjobb egyetértésbe keressük fel mint egy-test egy-lélek mindazon forrásokat, ahol a legszükségesebb élelmi cikket nagyban összevásárolhatjuk, akkor áldást jelent reánk a nyújtandó segély s ez esetben nagyban segítve lesz nyomorult helyzetünkön, melyet a háboru már több mint egy éve okoz nekünk vagyontalan állami tisztviselőknél. Teljes tisztelettel kérjük tehát a Sopronban székelő összes állami és megyei hivatalok, illetve hivatal vezetőit, méltóztassanak haldéktalanul egy nagy gyűlést összehívni s azonnal fentiek tekintetében akcióba lépni, hogy még a hideg idők beállta előtt meglegyenek az összes élelmi cikkeink, mert hisz nap-nap után minden cikk drágább lesz és ha soká nem tudjuk beszerezni szükségleteinket úgy azután hiába lesz előleg, segély s minden egyéb, nyomorral fogunk mindnyájan küzdeni mindaddig amíg testben lélekekben össze nem rogyadunk!

Több állami tisztviselő.

A soproni első népkönyha egyesület, mely a mostani háborus viszonyok között a város lakosságának különféle rétegeiben fokozott áldásos tevékenységet fejt ki, újabban özv. megyesi Schwartz Miklósné urasszony részéről koszoru megváltása címén 10 korona adományban részesült. Thiring Irma urasszony három nagy kosár, özv. Pálovich Jánosné urasszony pedig egy kosár gyümölcsöt küldött. Mind e kegyes adakozónak hálás köszönetet mond az elnökség.

Kőmivesfalva. A tönkrement felvidék egy faluját a szabadkőmivesek szándékoznak felépíteni s hogy a nép is mindörökké tudomásul vegye, hogy a szabadkőmivesek milyen jószívűek, az új falu fenti elnevezésével maguknak azon a vidéken örökös cégtáblát akarnak állítani. Kőmivesfalvához elsősorban azok a testvérek járulnak hozzá, akik hadseregszállításokat kaptak a páholyok jóvoltából. Az újabb megadóztatásban természetesen nem vesz részt Neumann László és vagy hatvan befolyásos szabadkőmives testvér „akik ezidőszent le vannak csukva; köztük néhány vidéki ügyvéd, akiknek szintén a páholyok közvetítettek bakancs - törülköző - megrendeléseket. Igazi neve a falunak Szégyenfalva lenne, szégyen, hogy így engedjük és engedjük a szabadkőmivességet közérkölcseinkben gázolni.

Lopás. Stadler Henrikné soproni cipésmesterné jól megrakott kocsin a nezsideri vásárra igyekezett. Sérc és Nezsider között egy ládát, amelyben 1200 K értékű cipő volt, ismeretlen tettes leemelt. A tolvajt keresik.

A soproni hadiemlék. Töpler Kálmán dr. polgármester csütörtökre értekezletet hívott egybe, amelyen a katonai temetőben létesítendő hadi emlékszóborról tárgyalnak.

Körlevél. Most jelent meg Fetser Antal megyéspüspök XV. számú körlevele, amely közli a harangok összeírása, fémtárgyak beváltása hadicélokra, a tűzfával való takarékoskodás, a párbér requirálás alól való mentessége, a tankötelesek összeírása és az iskolai mulasztások kimutatása, a nyugdíjas tanítók ideiglenes alkalmazása ügyében kiadott rendeleteket, valamint több személyi hirt.

Nem lesz városi fácán. A város gazdasági hivatala értesíti a közönséget, hogy arra való tekintettel, hogy a fácán-rendelések nem történtek oly mennyiségben, hogy azt érdemes lenne megrendelni, szombaton fácán már nem lesz.

Tudnivalók Orosz - Lengyelországgal való kereskedelmi forgalomban. Orosz-Lengyelország okkupált részeivel a magyar ipar- és kereskedelem üzleti összeköttetésekre törekszik. Az erre vonatkozó legfontosabb tudnivalókat a cs. és kir. katonai kormányzóság németnyelvű füzetben kiadta. A füzet, melynek „Bestimmungen für den Handelsverkehr zwischen der öst. ung. Monarchie und dem Militär-Gouvernement Kielce” a címe, 1 K 06 f előzetes bevétele ellenében megkapható a következő helyen: Auskunfstelle des k. u. k. Militär-Gouvernements Kielce für Waren-Ein- und Ausfuhr, Krakau, Gertrudygasse Nr. 12.

Sopronvármegye igazoló választmánya kedden ülést tartott, amelyen a legtöbb adófizetők névsorát állították össze és kimondták, hogy a hadban levő virilisták jogát a múlt évi adóalapján ez évre is kiterjesztik. A névsorban csak csekély változás történt.

Nagylozs-ban megejtett utolsó sorozás, melyre már vidám poharazás közben napok óta készülődtek a deresedő fejű „ujoncok” számitáson felül jól ütött be. A községi előjáróság minden tagja bevonult: jegyző, bíró, esküdtek és a kisbíró, ki azóta katonaindulókat játszik a dobon és gyorsabban pergeti meg a verőket, mert nem lehessen tudni, hátha felviheti még ezreddebosig is.

A szentgotthárdi választó kerület néppárti jelöltje: Grieger Miklós dr. esperes plebános a munkapárttal való megállapodás értelmében azért, hogy az előrelátott nagy választási harcnak elejét vegye, a képviselőjelöltségtől visszalépett.

Meghívó a soproni kerületi kereskedelmi és iparkamarának kedden, azaz 1915. évi szeptember 21-ikén délután 3 órakor a kamarai színház gyűléstermében tartandó rendes közgyűlésére. Napirend: 1. Elnöki előterjesztések. 2. Miniszteri leirat az elnökválasztás eredményének megerősítése tárgyában. 3. A kamara kereskedelmi alelnökének megválasztása. 4. Az Országos Ipartanácsba kiküldendő tag megválasztása. 5. A törvényhatósági ipartanácsok tagjainak megválasztása. 6. Jelentés a kamara 1914. évi zárószámadásának miniszteri jóváhagyásáról. A kamara 1916. évi költségvetése. 7. A szakiskolai ösztöndíjak megállapítása. 8. Jelölés az állami munkásjutalmi díjakra. 9. A felsőmagyarországi községeket segélyező mozgalomban való részvétel. 10. A háború következtében inséges viszonyok közé jutott kereskedők és iparosok segélyezése.

Szélmalom a világítás szolgálatában. Nemcsak nálunk, hanem más északi országokban és a vidékeken, amelyek távolabb esnek a villamfejlesztő központokból most a háború alatt a petroleum hiánya miatt a világítást szűkebbre kellett szabni. Uthum községben az északi tengerpart közelében egy szélmalomtulajdonos, miután sikerült neki a szélfogást szabályozni, egy dynamo, villamfejlesztő bekapcsolásával szélmalma

által az egész községet ellátta kellő villamos világítással s így a költséget olcsón és bőségesen pótolta. Ki hitte volna vagy husz évvel ezelőtt, hogy a szélmalom liszt mellett világítást is fog szolgáltatni? Szóval, az értelmes gondolkodás az embert sok nehézségen átsegíti.

Egy óvoda körül cím alatt napihireink közt nem rég intézkedést kértünk arra nézve, hogy a fürdőház melletti épületben elhelyezett 11 menekült részére valahol másutt alkalmas hely jelöltessék ki. Örömmel konstatáljuk, hogy kérésmünk igaz visszhangra talált s egy ismeretlen jötevőnek intézkedése folytán az olaszokat az épületből azonnal el is helyezték, illetve Ausztriába szállították. Hogy kinek az erélyes keze működött most közre ezen kérdésnek rapid elintézésénél, nem tudjuk. Bárki legyen, hálával telt szívvel gondolunk reá s a sok család és az óvodába legközelebb már járható kis gyermekek nevében a gyors intézkedést nagyon-nagyon köszönjük. Egy családapa.

„Egyházi Közlöny” — a magy. kath. papság kitünően szerkesztett hetilapja — most jelent meg igen gazdag tartalommal. A kath. világi közönség legnagyobb érdeklődésére is igényt tarthat mindig érdekes és élénk — az egész egyetemes egyházat illető — híreivel, valamint szakközleményeivel. Szerkeszti: Gerey József. Megrendelhető Budapest, VIII. ker., Eszterhazy-utca 19. Előfizetési ára egész évre 12 kor.

Állatvásár. A soproni marhavásártérre 1915. évi szeptember 10-én felhajtatt:

Drb	Szarvasmarha:	
	Eladási ár kilogrammonként gyengébb min.	jobb min.
1 Magyar-fajta ökör	200.—	—
43 Tarkaökör, hizott	2-70	2-80
10 Bika	2-24	2-60
136 Kalbásznak való marha	1-80	2.—
70 Fejőstehenek drb-ként	550.—	1600
56 Borjúk	2-80	2-90
	Sertés:	
464 Hizott disznó	3-20	3-40
400 Süldő	3.—	3-20
380 Hizáló disznó	60.—	160.—
43 Malacok	18.—	40.—
— Kecské		

Ausztriába 14 darab szarvasmarhát szállítottak el, 2 vevő által.

Adakozzunk a vak katonák számára!

E célra adományokat szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk is elfogad és nyilvánosan nyugtat.

Szellemeskedések.

Megjárta. Ella kisasszony, én magát szeretem. Lábánál elterülök, rabszolgája vagyok. — No hát jól van, rabszolgámnak akarom magát tekinteni — és azért visszadom önnek a szabadságát.

Ez nagyon egyszerű. „Sajnálom báró ur, a fia az iskolában az utolsó.” — Micsoda,

Alapított 1835.

Alapított 1835.

HILD LIPÓT

okl. kőműfaragómester és cementárúgyáros

Sopron, Kőfaragó-tér 5. szám.

Ajánlom magamat mindennemű épület- és szobrászmunka, oltárok, szószékek elkészítésére. — **Gazdag raktár kész sirkövekben.** — Nagy raktár mindennemű beton- és cement-árúkbán

az utolsó volna ő, igazgató ur? Nem tanult ő egyáltalán semmit? — Igen, igen, báró ur, ő tanult ugyan valamit, de... „Miért utolsó akkor ő?” — Ez nagyon egyszerű, báró ur, mert a többiek még többet tanultak, mint ő.

Rossz mentség. De Pistikám, mi oly fiatal házasok vagyunk és te már eljársz a kaszinóba. — Csak azért kedvesem, hogy barátaimnak, akik megcsontosodott agglégények, az én boldogságomról meséljek.

Nagyon óvatos. Önagsága csak nem hiszi azt, hogy magát csupán pénzéért venném el? — Én nem, hanem az összes emberek ezt hinnék és ép azért én önt nem szeretném ily lealázó gyanunak kitenni.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

▽

Közvetítek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

Könyvkötések

a lezsebb és legtartósabb kivitelben, gyorsan eszközöltetnek. — Ugyszintén **mindenféle nyomtatványok**

ügymint névjegyek, gyászjelentések, köszönőkérttyák, eljegyzési és esketési értesítők, hivatalos és kereskedelmi nyomtatványok, művek és folyóiratok a legizlésebb kivitelben, jutányos áron.

Üzleti könyvek, vonalzasok

bármily megadott minta szerint készíttetnek. Költségvetéssel szívesen szolgál:

Piri és Székely

könyvnyomdája, könyvkötészete és vonalzó-intézete
Sopron, Ferenc József-tér 5. sz.

Telefon 394. — A városház mellett. Telefon 394.